

Inwoners Vledder bouwen eigen woonzorgcentrum

'Samen zetten wij ons in voor een leefbaar dorp'

Je wordt een dagje ouder en bereidt je voor op de toekomst: Hoe moet het als je zorgbehoevend wordt? Waar kun je wonen als de tuin je te veel wordt, je gelijkvloers wil wonen, voorbereid wilt zijn op het moment dat je ondersteuning nodig hebt? Het liefst blijf je in je eigen vertrouwde omgeving, waar je de mensen kent.

In Vledder was dat nooit mogelijk. Als je naar een verzorgingshuis moest, moest je het dorp uit. Een levensloopbestendige woning was lastig te krijgen. Maar dankzij de jarenlange inzet van vrijwilligers en de inspraak en inzet van vele inwoners is het vanaf februari volgend jaar mogelijk om in Vledder te kunnen blijven wonen als je een dagje ouder wordt.

Samen is een belangrijk woord in Vledder. Cees Hesse en Harold Dijkgraaf zijn twee actieve vrijwilligers die met trots vertellen over hun dorp en de vele initiatiefrijke en betrokken inwoners. 'Er is een beweging op gang gekomen van "Het is goed toeven in Vledder". Er staat bijna geen huis meer te koop. Oud-Vleddenaren willen graag terug om hier de oude dag te slijten en we horen niemand meer praten over terug gaan naar oorspronkelijke woonplaats wanneer ze een dagje ouder worden.'

Een enorme krachtbron

De huidige populariteit van het dorp is resultaat van de jarenlange inzet van de vereniging Dorpsbelang Vledder. Aan de hand van vele buurtgesprekken en vragenlijsten is het de actieve groep vrijwilligers gelukt de inwoners nauw te betrekken bij de ontwikkelingen van het dorp. Zo ontstond in Vledder een sterk gevoel van gezamenlijkheid, solidariteit, onderlinge betrokkenheid en elkaar willen bijstaan. En dát blijkt een enorme krachtbron waaruit veel mogelijk is. Zoals het bouwen en beheren van een woonzorgcentrum voor en door de inwoners.

Je leven lang in Vledder wonen

'In een woonenquête en in vele buurtgesprekken hebben we de inwoners gevraagd naar hun mening over de kwaliteit van wonen in het dorp en de woonwensen voor de naaste toekomst. Daaruit bleek dat men graag zijn leven lang in het dorp zou willen blijven wonen,' zegt Cees.

Veel goede ideeën

Cees: 'We begonnen in gesprek te gaan over burgerparticipatie. Wat houdt dat nu eigenlijk in? Op welke manier kun je zelfredzaam zijn, kun je zelfstandig blijven en wat heb je nodig in dit dorp om daarin gefaciliteerd te worden? Vanuit de signalen van behoefte aan een informatie- en contactcentrum is in 2015 Naabuur

De werkwijze om inwoners te betrekken

Dorpsbelang Vledder is sinds 2012 rechtstreeks in overleg met de inwoners. Het dorp is verdeeld in tien buurten. Per buurt is er een vast contactpersoon en worden de inwoners regelmatig uitgenodigd om mee te denken en mee te praten. Jaarlijks worden de bevindingen teruggekoppeld in de plenaire vergadering van Dorpsbelang. En nee, dat is geen vergadering waar anderhalve man en een paardenkop op af komen; De Tippe zit telkens afgeladen vol.

opgericht. In 2016 gingen de gesprekken steeds meer over wat je nodig hebt om hier je leven lang te kunnen blijven wonen. Als je iedereen zijn zegje laat doen, blijkt dat veel mensen goede ideeën hebben. En blijkbaar groeit daar animo en betrokkenheid uit. Die samenspraak is een groeiproces.'

Wens: een eigen woonzorgvoorziening

'Uiteindelijk ontstond zo de wens een eigen woonzorgvoorziening te hebben. Maar dan wel een die voldeed aan de behoeften in dit dorp én waar een grote inbreng van de inwoners mogelijk zou zijn. De betrokkenheid was op een gegeven moment zo groot dat er spontaan 52 inwoners opstonden om in het project te investeren. Dankzij deze investering was een bank ook bereid in gesprek te gaan.'

Vrijwilligers voor en door het dorp

Harold: 'Dorpsbelang kan dankzij de buurtgesprekken voor de ontwikkeling van het woonzorgproject bogen op een grote groep mensen in het dorp. Er is een kern die bestuurstaken op zich neemt en verantwoordelijkheid wil dragen en er zijn sympathisanten die er om heen staan en met ideeën komen. Dat is niet niks, want bij zo'n project komt veel kijken. Hoe richt je een gebouw in, hoe gaat het er uit zien, welke eisen voldoen, hoe richt je de zorg in, wat kunnen we betalen? Alle kennis verzamelen we met elkaar in het dorp. Iedereen weet wat. We hebben mensen uit de zorg, een architect, een goede penningmeester, een ict deskundige... Er zijn geen externe deskundigen nodig, het dorp maakt zélf de keuzes.'

Samen maken we zélf de beslissingen

Er zijn verschillende commissies in het leven geroepen om de ontwikkeling van het woonzorgcentrum in goede banen te leiden. Zo is er een Bouwgroep, een ICT commissie, een werkgroep Zorg, een commissie voor de Inrichting en een goed leefklimaat. Allemaal bestaande uit verschillende inwoners die vrijwillig een bijdrage leveren voor de leefbaarheid in het dorp. Zo ontwikkelen ze in Vledder samen hun eigen woonzorgcentrum.

Het woonzorgcentrum

Het plan bestaat uit een duurzaam, energieneutraal en gasloos woonzorggebouw met 32 appartementen en zorgverlening-faciliterende ruimtes. In een huurgedeelte komen 16 huurappartementen voor mensen met een zorgindicatie, 3 logeerkamers voor herstellende zorg, een kantoor en 3 huiskamers. In het andere deel komen 16 koopappartementen. De koopappartementen zijn allemaal verkocht, waarbij inwoners van Vledder voorrang kregen. De inschrijvingen voor de huurwoningen starten in september.

De Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ) gaat in samenwerking met vrijwilligers alle geïndiceerde zorg en ondersteuning bieden, zowel in het woonzorggebouw als in het dorp in de vorm van thuiszorg.

In december 2020 wordt het gebouw opgeleverd, waarna het streven is om het per 1 februari 2021 in gebruik te nemen.

Zorg dichterbij huis

'We denken verder dan dit gebouw. We kunnen straks iedereen in het dorp die op welke manier dan ook afhankelijker wordt ondersteuning bieden, zodat ze nog een beetje lol in het leven kunnen houden,' zegt Cees. 'We ondersteunen mensen zodat ze zo lang mogelijk in hun eigen huis kunnen blijven wonen. Het uitzicht om uiteindelijk naar het woonzorgcentrum in eigen dorp te kunnen, geeft al veel lucht. Dementerenden, maar ook mensen met complexe lichamelijke ziektes kunnen hulp krijgen. Welke leeftijd je ook hebt, als je hulp nodig hebt kun je beroep doen op het woonzorgcentrum.'

Deel van een groter geheel

Het woonzorgcentrum is net als Naobuur een project op zich waarvoor een eigen stichting in het leven werd geroepen: Stichting Onder Dak. Maar beide projecten maken deel uit van een groter geheel: het doel om alle inwoners betrokken te laten blijven bij het dorp. Naast deze projecten zijn vanuit de buurtgesprekken ook andere projecten ontstaan waarvoor ook enthousiaste vrijwilligers de handen ineenslaan. Het dorp drijft op vrijwilligers die zich met elkaar inzetten voor een prettige leefomgeving.

Zorgverlening met burgerkracht als uitgangspunt

Niet alleen de bouw van het woonzorgcentrum in Vledder is gebaseerd op de inzet van vele dorpsgenoten. Ook de zorg die in en vanuit het nieuwe woonzorgcentrum wordt verleend heeft burgerkracht als vertrekpunt.

Voor deze bijzondere vorm van zorg heeft Dorpsbelang Vledder de NNCZ (Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties) bij het project betrokken. Geen traditionele zorgorganisatie maar een organisatie die werkt op basis van de wensen van de inwoners waar professionals aan worden toegevoegd. Voor Vledder de juiste partij die past bij hun unieke concept.

Waardevol leven

Vertrekpunt van het unieke zorgconcept dat in Vledder wordt toegepast is waardevol leven. Cees: 'Iemand heeft een gezondheidsprobleem waardoor er een zorgvraag is. Dat kan in het woonzorgcentrum zijn, maar ook thuis. De vraag is hoe kun je met elkaar bijdragen dat diegene nog zo veel mogelijk een waardevolle dag heeft, elke dag maar weer.'

Samen diensten leveren

Roeli Mossel is directeur-bestuurder van NNCZ. 'Ons gedachtengoed is dat je vanuit de gemeenschap van Vledder samen met professionals de mensen met een zorgbehoefte een zo goed mogelijk pakket

aan diensten kunt geven. Dat begint met het toetsen van wat de gemeenschap zelf wil en kan. Op basis daarvan kijk je wat er vanuit het professionele deel nodig is. Zo kun je een beter vangnet onder kwetsbare mensen creëren.'

Loskomen van vaste gebruiken

'In Vledder hebben ze aangegeven heel veel zelf te willen en kunnen oppakken. Er is weinig input van ons nodig. Dat vraagt van ons nóg meer loslaten dan we al geleerd hebben in eerdere projecten. Er wordt veel in stereotypes of vaste gebruiken gedacht, zowel door de burgers als de professionals. Daarvan moet je los komen. Het is voortdurend samen zoeken naar de beste aansluitmogelijkheden. Je zoekt verantwoorde grenzen op en respecteert wat mensen zelf kunnen. Dat is een continue proces. Het is elke dag leren als je zo'n uitgangspunt nastreeft.'

Eigen levensstijl behouden

In het woonzorgcentrum wonen de bewoners zelfstandig, iedereen heeft een eigen voorkeur. 'Het is geen besloten bejaardenoord of verzorgingscentrum, er komen geen hekken omheen. Alles is erop gericht dat mensen hun eigen levensstijl kunnen behouden. We zorgen

dat je met je naam wordt aangesproken, dat je gekend wordt. We maken in overleg met de professional en de familie individuele afspraken welke bewegingsvrijheid er mogelijk is bij bijvoorbeeld mensen met dementie.'

In het woonzorgcentrum worden ook geen kapsalon, winkel of pedicure gerealiseerd. 'Een zeer bewuste keuze,' zegt Cees. 'We gaan de mensen niet opbergen, maar willen de bewoners onderdeel laten blijven van de dorpsgemeenschap. We willen mensen op een uitnodigende manier in beweging houden.'

Betrokkenheid

Cees: 'Dit concept vereist dat de hele dorpsgemeenschap mee moet in deze gedachte. Ik heb daar vertrouwen in. We zijn met de buurtgesprekken heel ver gekomen en gaan daar ook mee door. Vanuit de solidariteit die dit oplevert kunnen we stappen voorwaarts maken.'

Roeli uit haar respect voor de enorme inzet van de inwoners van Vledder. 'Als ik zie wat alle vrijwilligers nu doen bij Naobuur en bij het woonzorgcomplex, dat is echt bijzonder. Het leeft echt in het dorp.'

Betrokken professionals gezocht

Heb je interesse in een baan als professional of als vrijwilliger bij het woonzorgcentrum? Of wil je je inschrijven voor een huurappartement? Op 9 en 23 september kun je hierover meer informatie ontvangen tijdens een informatiebijeenkomst in sporthal De Spronk in Vledder.

Jong en oud slaan handen ineen

Burgerinitiatieven realiseren woonruimte in Vledder

Dat je in samenwerking meer voor elkaar krijgt dan alleen hebben ook Harald Janson en Yvonne van Mourik uit Vledder ervaren. Hij is een jonge starter op de woningmarkt, zij is een oudere met een plan om te wonen met aandacht voor elkaar. Beiden waren in Vledder op zoek naar een plek om te wonen en hun woonwensen uit te laten komen.

Yvonne en een goede vriendin bedachten een aantal jaren geleden een plan voor levensloopbestendige woningen waar men zelfstandig oud kan worden en waarbij de bewoners zorg hebben voor elkaar. Na een lange zoektocht met pieken en dalen stuitte ze op de mogelijkheden in Vledder-Noord.

Harald woont na zijn studie noodgedwongen weer bij zijn moeder thuis omdat het voor hem niet mogelijk is een betaalbare koopwoning te vinden in zijn geliefde Vledder. Hij springt in de bres om als jongere in Vledder te kunnen blijven wonen.

Yvonne verzamelde medestanders om gezamenlijk een woonvorm voor ouderen te realiseren. Harald inventariseerde bij de jongerenvereniging De Oliebol, waar hij voorzitter is, de behoefte van jongeren aan betaalbare woonruimte in Vledder. Toch was het voor beide initiatieven niet eenvoudig om iets van de grond te krijgen. Jong en oud werden via Dorpsbelang Vledder bij elkaar gebracht. Toen werd duidelijk dat met een samenwerking tussen de projecten beider woonwensen wellicht haalbaar konden worden.

Het resultaat: vergevorderde plannen voor een kleine woonwijk in Vledder-Noord met negen betaalbare koopwoningen voor starters én zes middenhuurwoningen met zes koopwoningen (onder de NHG grens) voor 55-plussers die gezamenlijk de intentie uitspreken om om te zien naar elkaar. Geen ouderenhofje of een jongerenbuurt, maar een omgeving waar betrokken mensen, jong én oud, zelfstandig wonen en deelgenoot zijn van de gemeenschap in hun geliefde dorp.

Veel mensen in en rondom Vledder werken als vrijwilliger of op basis van no cure no pay achter de schermen mee aan de realisatie. De architecten van beide projecten, Hans van den Broek van HBB_a Architecten en Olaf Janson van CASCO, stemden de plannen op elkaar af en zorgden voor haalbaarheid binnen de wensen van beide groepen en - niet onbelangrijk - het geldende bestemmingsplan. Het Mantelhuys heeft een eigen stichting opgericht en heeft al vele gegadigden op de lijst staan. Voor de starterswoningen zijn er ook verschillende belangstellenden om een woning te bemachtigen. Wie interesse heeft kan met de partijen contact opnemen.

Het Mantelhuys

Het Mantelhuys is voor gelijkgestemden die hun onderlinge betrekking tot uiting willen laten komen in een bouwvorm die de saamhorigheid bevordert, die van oudsher ook de saamhorigheid in dorpen kenmerkt. Doel is het faciliteren van een veilige woon- en leefomgeving voor ouderen, waarbij het begrip 'naoberschap' centraal staat. Iedereen krijgt de vrijheid om daarin zijn of haar eigen weg te vinden. Het motto van het Mantelhuys is ook: Samen leven in vrijheid!

www.hetmantelhuys.nl

Starterswoningen

Vanwege het gebrek aan betaalbare woningen in Vledder ziet oudejaarsvereniging De Oliebol (waarin jongeren verenigd zijn) al jaren dat de jongeren het dorp uittrekken. Vanuit de vereniging hebben zij al meerdere malen met hun oudejaarsstunts hier aandacht voor gevraagd. Met de bouw van negen betaalbare starterswoningen in Vledder-Noord hoopt De Oliebol dat de uitstroom van jongeren wordt tegengegaan.

www.vledder-noord.nl

